

به سازمان‌های امنیتی چین اجازه می‌دهد تا فعالیت مالی نه‌تنها شهروندان خود را، بلکه هر فرد یا شرکت خارجی که در چین تجارت می‌کند نیز زیر نظر داشته باشند.

چین سریع‌تر از هر اقتصاد بزرگ دیگری، چه در سیستم‌های پرداخت دیجیتال خصوصی و چه در صدور یک ارز دیجیتال رسمی، e-CNY، پیشرفت کرده است. چین در این زمینه بسیار جلوتر از ایالات متحده است. بیش از ۹۰ درصد از مصرف‌کنندگان شهری در چین از Alipay یا WeChat Pay، دو ارائه‌دهنده برتر خدمات پرداخت دیجیتال، استفاده می‌کنند. اکنون بیش از ۱۸۰ میلیون نفر در چین کیف پول دیجیتال را روی تلفن‌های همراه خود دارند که به آنها امکان نگهداری و پرداخت یوان دیجیتال را می‌دهد.

به باور متخصصین پروژه موسسه هورور، چین هیچ چیز را بالاتر از بین‌المللی کردن رنمینبی نمی‌خواهد. اگر کسب‌وکارها در آن سوی مرزها خدمات خود را با پول چین پرداخت کنند، مزیتی عظیم نصیب چین خواهد شد و به اعتقاد بسیاری از کارشناسان حوزه مالی، چنین پرداخت‌هایی چشم‌اندازی است که بانک خلق چین در دو دهه گذشته داشته است.

در سال ۲۰۱۵، چین یک سیستم پرداخت بانکی فرامرزی (سیستم پرداخت بین بانکی چین یا CIPS) را به عنوان جایگزینی برای SWIFT (انجمن ارتباطات مالی بین بانکی جهانی) معرفی کرد.

آرزوی چین این است که هر روز کشورهای بیشتری در جهان از جایگزین چینی SWIFT استفاده کنند تا موقعیت این جایگزین را برای فرار از تأثیر تحریم‌های اعمال‌شده توسط ایالات متحده بهتر کنند. اگر قرار باشد چین به تابوان حمله کند، بی‌شک تحریم‌های سنگینی علیه این کشور از سوی ایالات متحده برقرار خواهد شد و این جایگزین سوئیفت می‌تواند به عنوان بازوی حمایتی چین عمل کند. e-CNY لزوماً روش اصلی چین برای فرار از تحریم‌ها نیست، اما تیری است در ترکش برای هدف چین در بین‌المللی کردن رنمینبی.

کارشناسان مرکز هورور بر این باورند که چین با استفاده از CIPS، می‌تواند تحریم‌های سوئیفت را با کشورهایی مانند ایران، روسیه یا کره شمالی که با آنها روابط بانکی دارد، دور بزند. در واقع، بانک‌های چینی می‌توانند پرداخت‌ها به روسیه را که در حال حاضر تحت تحریم‌های سوئیفت است، پردازش کنند. با این‌حال، چنین تصمیمی با خطرات اقتصادی قابل توجهی برای بانک‌های چین همراه خواهد بود که به فرار از تحریم‌ها کمک می‌کنند، زیرا این کمک‌ها امکان دارد بانک‌های چینی را از سیستم سوئیفت خارج کند. بنابراین، بانک‌های چین تاکنون عمدتاً مایل به همکاری با تحریم‌های ایالات متحده بوده‌اند. مقامات چین بسیار نگران این موضوع هستند و از این رو قوانین سختگیرانه‌ای را وضع کردند که همکاری شرکت‌های چینی با تحریم‌های خارجی را که چین آنها را غیرقانونی می‌داند، ممنوع می‌کند.

کارشناسان موسسه هورور معتقدند اگر چین بتواند دامنه سیستم‌های پرداخت خود را گسترش دهد و اهمیت سوئیفت و دلار آمریکا را به عنوان ارز ذخیره جهانی کاهش دهد، در موقعیت بسیار بهتری برای جلوگیری از تأثیر تحریم‌های ایالات متحده قرار می‌گیرد.

❖ جانش دلار

بانک مرکزی چین می‌تواند فعالیت پرداختی هر کسی را ببیند که از e-CNY استفاده می‌کند. این بانک هویت افراد را می‌داند و می‌تواند ببیند چه کسی پول واریز کرده و چه کسی پول برداشت کرده است. تنها استثنائات مربوط به کوچکترین کیف پول‌های e-CNY، مانند کارت‌های هوشمند فیزیکی است. در غیر این صورت، باید فرض کنید که اگر از e-CNY استفاده می‌کنید، داده‌های شما توسط بانک خلق چین ذخیره می‌شود و اگر حزب کمونیست چین، از طریق سازمان‌های امنیتی دولتی، از بانک خلق چین درخواست اطلاعات کند، بانک خلق چین ملزم به رعایت آن خواهد بود.

امروزه، تنها چند مورد وجود دارد که آمریکایی‌ها پرداخت‌های خود را با e-CNY انجام می‌دهند. با این حال، شرکت‌های آمریکایی که در چین فعالیت می‌کنند، در حال حاضر تحت فشار هستند تا از e-CNY استفاده کنند یا آن را بپذیرند. بنابراین، آنها نیز از این نظر تحت نظارت هستند.

موسسه تحقیقات ارز دیجیتال بانک خلق چین گزارش داده که حدوداً ۱۸۰ میلیون کیف پول رنمینبی دیجیتال (RMB) شخصی افتتاح شده است: تقریباً یک نفر از هر هشت شهروند چینی. از نظر پیامدهای استراتژیک، مقامات بانک خلق چین (PBoC) بر نقش استیبل کوین‌های مبتنی بر دلار آمریکا در تقویت تسلط دلار در سیستم پولی بین‌المللی باور دارند. افشای اطلاعاتی از بانک خلق چین نشان‌دهنده پیشرفت طرح آزمایشی ارز دیجیتال بانک مرکزی (CBDC) آن، رنمینبی دیجیتال (e-CNY) است. تا پایان ژوئن ۲۰۲۵، حجم تراکنش‌های تجمعی این ارز به ۷ تریلیون RMB (۹۸۸ میلیارد دلار آمریکا) رسید. این ابزارها نه‌تنها نقدینگی دلار را تقویت می‌کنند، بلکه خطر تجاوز به تثبیت جایگاه آن در ذخایر

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، اخیراً فرمان اجرایی ایجاد «ذخیره استراتژیک بیت کوین و ذخایر دارایی‌های دیجیتال ایالات متحده» را امضا کرده است. هدف این ابتکار، متمرکز کردن و مدیریت ارزهای دیجیتال توقیف‌شده از طریق مصادره دارایی‌های کيفری و مدنی تحت صلاحیت قضایی فدرال است. بر این اساس، این استراتژی با هدف تقویت موقعیت ایالات متحده در حوزه مالی دیجیتال با استفاده از استیبل کوین‌ها و سایر ابزارهای ارز دیجیتال برای تعمیق ادغام دلار آمریکا در سیستم‌های مالی جهانی در نظر گرفته شده است

جهانی را نیز به همراه دارند.

چین در تلاش برای راه‌اندازی یک استیبل کوین با واحد پول رنمینبی در خارج از کشور است. چنین توسعه‌ای می‌تواند به عنوان یک مکانیسم معنادار برای پیشبرد بین‌المللی شدن یوان با افزایش کاربرد آن در تجارت و امور مالی جهانی عمل کند.

در عین حال، نگرانی‌ها در مورد مزیت ساختاری استیبل کوین‌های دلار آمریکا، به‌ویژه به دلیل نقدینگی عمیق آنها همچنان ادامه دارد. طرح آزمایشی e-CNY اکنون به ۱۷ استان در سراسر چین گسترش یافته است. در کنار توسعه طرح e-CNY اظهارات اخیر اسکات بسنت، وزیر خزانه‌داری ایالات‌متحده، نشان‌دهنده این روند شتابنده است، زیرا او پیش‌بینی کرد که بازار استیبل کوین‌های وابسته به دلار آمریکا می‌تواند از ۲ تریلیون دلار آمریکافراتر رود. به باور او چنین رشدی احتمالاً نقش دلار را در معماری مالی جهانی تثبیت می‌کند و تسلط آن را در بازارهای مالی بین‌المللی تقویت می‌کند.

هرچند در سال ۲۰۲۱، پکن ممنوعیت جامعی را برای استخراج ارزهای دیجیتال اعمال کرد و در همان سال، تنظیم‌کنندگان چینی تمام فعالیت‌های تجاری مرتبط با ارزهای دیجیتال را غیرقانونی اعلام کردند. منطق پشت این اقدامات سختگیرانه، ریشه در نگرانی‌ها در مورد بی‌ثباتی مالی، خروج سرمایه و استفاده بالقوه از ارزهای دیجیتال برای فعالیت‌های غیرقانونی، از جمله پولشویی داشت.

با وجود این موضوع محدودکننده در مورد ارزهای دیجیتال خصوصی، دولت چین همچنان به ترویج توسعه و ادغام فناوری‌های بلاکچین ادامه داده است. این تلاش‌ها در طیف وسیعی از ابتکارات تحت حمایت دولت، از جمله در مدیریت زنجیره تأمین، زیرساخت‌های مالی و ارائه خدمات عمومی گسترش یافته است.

در مقابل ایالات متحده شروع به رسمی‌سازی تعامل خود با اکوسیستم دارایی‌های دیجیتال کرده است. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، اخیراً فرمان اجرایی ایجاد «ذخیره استراتژیک بیت کوین و ذخایر دارایی‌های دیجیتال ایالات‌متحده» را امضا کرده است. هدف این ابتکار، متمرکز کردن و مدیریت ارزهای دیجیتال توقیف‌شده از طریق مصادره دارایی‌های کيفری و مدنی تحت صلاحیت قضایی فدرال است. بر این اساس، این استراتژی با هدف تقویت موقعیت ایالات‌متحده در حوزه مالی دیجیتال با استفاده از استیبل کوین‌ها و سایر ابزارهای ارز دیجیتال برای تعمیق ادغام دلار آمریکا در سیستم‌های مالی جهانی در نظر گرفته شده است.

این اقدام به عنوان اقدامی متقابل در برابر تلاش‌های مداوم قبای ژئوپلیتیکی مانند چین و روسیه برای ترویج چارچوب‌های ارزی جایگزین تلقی می‌شود که وابستگی به دلار را کاهش می‌دهد. ترامپ می‌گوید که دلار آمریکا ثبات خود را در درازمدت حفظ خواهد کرد و از دارایی‌های دیجیتال دولت به عنوان سنگ‌بنای آنچه که او به عنوان یک مدل آینده‌نگر برای رشد اقتصادی توصیف کرده، حمایت کرده است.

در مقابل بر اساس گزارش بنیاد تحقیقات آیزورر، چین به طور مداوم در حال پیشبرد استراتژی‌هایی برای تسهیل استفاده بین‌المللی بیشتر از رنمینبی، به‌ویژه در بین موسسات خارجی است. این تلاش‌ها فراتر از تنها سرمایه‌گذاری است و دربرگیرنده ایجاد یک زیرساخت جامع فراساحلی، مانند شبکه‌ای از بانک‌های تسویه‌کننده یوان، و توسعه سیستم پرداخت بین بانکی فرامرزی (CIPS) می‌شود که به عنوان جایگزینی برای سوئیفت جهت تسهیل ترانکش‌های مبتنی بر یوان عمل می‌کند.

روندها نشان می‌دهند که موسسات مالی چینی به صورت رو به افزایشی به جای دلار آمریکا، به یوان اعتبار می‌دهند. این تغییر تا حدی ناشی از مزایای نسبی هزینه وام‌دهی مبتنی بر یوان است و منعکس‌کننده هدف گسترده‌تر پکن برای کاهش وابستگی به ساختارهای تأمین

سه‌شنبه ۴ شهریور ۱۴۰۴

سال چهارم - شماره ۸۶۶

www.hammihanonline.ir

مالی مبتنی بر دلار است.

به گزارش این بنیاد، این تحولات با یک بازتنظیم منطقه‌ای گسترده‌تر در آسیا، که در آن حرکت تدریجی به سمت فاصله گرفتن از دلار آمریکا در حال انجام است، همسو است. این تغییر با تالقی عواملی از جمله تشدید تنش‌های ژئوپلیتیکی، تحول در چشم‌اندازهای سیاست پولی و انتکای فزاینده به ابزارهای پوشش ریسک ارزی برای کاهش نوسانات، پیش می‌رود. غیرقابل پیش‌بینی بودن سیاست‌ها در دوران ترامپ، عدم قطعیت پیرامون دلار را تشدید کرده و به بازتخصیص سرمایه و کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران به این ارز کمک کرده است.

پکن مکانیسم غیرمستقیمی برای آزمایش ابزارهای پرداخت دیجیتال نوظهور و ارزیابی پتانسیل آنها برای تقویت جایگاه جهانی رنمینبی فراهم آورده و در عین حال نظارت دقیق بر سیستم مالی داخلی خود را حفظ کرده است. تلاش برای دلارزدایی در چین و تنش‌های تجاری طولانی‌مدت آن با ایالات متحده، انگیزه‌های ژئوپلیتیکی و پولی زیربنای این ابتکارات ارز دیجیتال را بیشتر برجسته می‌کند.

❖ جاده ابریشم دیجیتال در خلیج فارس: زمین رقابت چین و آمریکا

اخیراً نشریه «دیپلمات» که موضوعات اقتصادی و ژئوپلیتیک آسیا و اقیانوسیه را پوشش می‌دهد در گزارشی در خصوص یوان دیجیتال چین و تأثیر آن بر خاورمیانه نوشت: جاده ابریشم دیجیتال چین به عنوان یک مسیر استراتژیک برای دور زدن موانع فزاینده‌ای است که ایالات متحده برای مقابله با صادرات فناوری پیشرفته به چین ظهور کرده است. این سیستم مدلی جایگزین برای جهانی شدن دیجیتال فراهم می‌آورد که برپایه استنادرها، پلتفرم‌ها و زیرساخت‌های چینی است. هدف این ابتکار، جاسازی اکوسیستم‌های دیجیتال چینی، از جمله ۵G، پیشرفته، اینترنت اشیا (IoT)، هوش مصنوعی (AI) و خدمات ابری مستقل، در بازارهای اقتصادی اصلی است. یکی از بسترهای اصلی آزمایش راه‌اندازی این استراتژی خلیج‌فارس است؛ منطقه‌ای که کشورهای آن در حال اجرای برنامه‌های گسترده تحول دیجیتال تحت چارچوب‌هایی مانند «چشم‌انداز ۲۰۳۰» عربستان سعودی و «اما امارات متحده عربی ۲۰۳۱» امارات هستند. شرکت‌های پیشرو چینی همچون هواوی، ZTE، علی‌بابا و کلودو CSECE ME نقش‌های اصلی را در این گذارها برعهده دارند.

با این حال، استقرار جاده ابریشم دیجیتال در خلیج فارس در یک بستر پایدار در حال انجام نیست. این منطقه با تشدید تنش‌های ژئوپلیتیکی و ناامنی مواجه است. در طول دو سال گذشته، موشک‌ها و پهپادهای شبه‌نظامیان حوثی ترافیک تجاری در دریای سرخ را هدف قرار داده و مسیرهای دریایی کلیدی برای لجستیک زیرساخت‌ها را تهدید می‌کند. همزمان جنگ بین ایران و اسرائیل محدودیت‌های حریم هوایی در کشورهای شورای همکاری خلیج فارس را تشدید کرده است. این اختلالات با تشدید نظارت ایالات متحده بر غول‌های مخابراتی چینی، با محوریت هواوی و ZTE در بحث‌های امنیتی، همراه شده است. بنابراین، خلیج فارس نمایانگر همگرایی بی‌ثباتی منطقه‌ای و رقابت قدرت‌های بزرگ است و صادرات دیجیتال چین در این درگیری گرفتار شده است.

اما هرچند محیط پرتنش است، پیشرفت‌هایی هم حاصل شده است. طی دو سال گذشته، ابتکارات جاده ابریشم دیجیتال در خلیج‌فارس به طرز چشمگیری سرعت گرفته و چارچوب‌های زیرساختی دیجیتال چین را در برنامه‌های توسعه ملی کشورهای منطقه وارد کرده است. هواوی از طریق توافق‌نامه‌های چندجانبه با اپراتورهای منطقه‌ای مانند زين عربستان سعودی و STC، رهبر چنین توسعه‌ای است.

بخش خصوصی

لِزوم بازنگری دستمزد

شرکای اجتماعی باید در شورای عالی کار موضوع افزایش سرسام‌آور مواد غذایی را مورد بررسی قرار داده و درباره حداقل دستمزد ۱۴۰۴ جامعه کارگری تصمیم‌گیری مجدد داشته باشند. به گزارش مهر، محمدرضا تاجیک، عضو شورای عالی کار درباره فریز شدن حق مسکن کارگران در سال جاری گفت: نخستین جلسه شورای عالی کار امسال با محور تشکیل یک کارگروه ویژه در حوزه مسکن کارگری در فروردین‌ماه برگزار شد. او افزود: قرار شد یکسری از مواردی که می‌تواند منجر به تسهیلگری در حوزه ساخت مسکن کارگری شود در این کارگروه ویژه مورد پیگیری قرار گیرد. او با بیان اینکه طبق دستور وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی باید مدیرعامل شرکت خانه‌سازی ایران تفاهم‌نامه‌ای در این زمینه تهیه می‌کرد، ادامه داد: اما چون جلسه کارگروه تشکیل نشده اطلاعی از این موضوع که آیا این تفاهم‌نامه تهیه شده است یا خیر، ندارم.

احتمال کاهش قیمت مسکن

به نظر می‌رسد ظرفیت کاهش بیشتر قیمت‌ها تا پایان سال ۱۴۰۴ وجود داشته باشد، اما با توجه به عملکرد بانک‌ها و نهادهای اقتصادی منابع مالی که باید صرف ساخت و خرید مسکن می‌شد، به سمت بازارهای پرسودتر همچون خودرو و کالا رفته است. حسام عقبايي، رئیس سالیق اتحادیه املاک کشور و وکیل دادگستری در گفت‌وگو با ایلنا با اشاره به سهم عمده معاملات سرمایه‌ای، نقش بانک‌ها و سیاست‌های کوتاه‌مدت دولت در حوزه مسکن اظهار کرد: بانک‌ها تر جیب می‌دهند به جای پرداخت تسهیلات چند میلیاردی مسکن با سود ۱۵ تا ۱۸ درصد و بازپرداخت طولانی مدت، منابع خود را به تسهیلات خرید خودرو و کالا اختصاص دهند؛ زیرا در این حوزه‌ها بازپرداخت ۲۴ تا ۲۶ ماهه و سود بالای ۲۰ درصد وجود دارد. عقبايي با بیان اینکه کاهش قیمت‌ها لزوماً به معنای دسترسی آسان مردم به خانه نیست، افزود: مشکلاتی نظیر مدیریت زمین، هزینه‌های سنگین پروانه‌های ساختمانی و نبود نظارت بر خانه‌های خالی از جمله دلایل اصلی رشد نامتعار قیمت مسکن در شرایط کنونی است.

مکانسیم‌های تشویقی اعمال شود

رئیس اتحادیه صنف پارچه‌فروشان تهران ضمن اشاره به ابهام در جمعیت و فعالیت‌های اتباع، از وزارت کار و سایر بخش‌های دولت درخواست کرد که با طراحی مکانسیم‌های تشویقی نسبت به ایجاد انگیزه برای به کارگیری نیروی کار ایرانی توسط کارفرمایان اقدام به عمل بیاورند. به گزارش ایسنا، مجتبی جعفری، رئیس اتحادیه صنف پارچه‌فروشان تهران، در خصوص به کارگیری نیروهای کار ایرانی در صنایع کوچک و کارگاهی اظهار کرد: با تسریع روند اخراج مهاجران افغان از کشور، نگاه‌ها به تأثیر این تصمیم بر بازار کار ایران دوخته شده؛ در حالی که خروج ناگهانی بخشی از نیروی کار می‌تواند صنایع کوچک را دچار اختلال کند. در روزهای اخیر روند بازرگاندن اتباع افغانستانی از ایران شدت گرفته است. مقامات شورمان اعلام کرده‌اند که این اقدام در چارچوب مقابله با اقامت غیرقانونی و کنترل مهاجرت غیرمجاز انجام می‌شود. با این حال، خروج گسترده مهاجران افغان می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر بازار کار ایران داشته باشد.